

MEEZINGEN! Zaterdag trekt de Canal Parade weer door de Amsterdamse grachten voor de Amsterdam Gay Pride. En ook dit jaar zullen de nummers door de speakers klinken die een rol hebben gespeeld in de emancipatie van homoseksuelen, bi's en transgenders. Wat zijn de ingrediënten van een succesvol gay anthem? En is er na de aanslag in Orlando behoefte aan een nieuw strijdlied?

GAY ANTHEMS EEN LIEDJE VOOR DE ONDERDRUKTEN

DE WERELD HEEFT EEN BOODSCHAP VAN LIEFDE NODIG. En dit nummer is voor iedereen die probeert te genezen van de pijn,' zegt popzangers Christina Aguilera (roze haar, drie lagen lipgloss) met een stem als schuurpapier in een uitzending van het programma *On Air with Ryan Seacrest*.

Ze geeft een interview om het nummer 'Change' te promoten, dat ze heeft uitgebracht drie dagen na de dodelijkste aanval ooit op LHBT's (lesbo's, homo's, biseksuelen en transgenders), de schietpartij in Orlando, waarbij een Amerikaan van Afghaanse afkomst 49 mensen doodschoot in een homonachtclub. Aguilera: "Change" is opgedragen aan al mijn *fighters*, mijn LHBT-fans *out there*."

Aguilera is een icoon onder homoseksuelen. Haar megahit 'Beautiful' (2002), geschreven door frontvrouw van 4 Non Blondes en openlijk lesbische Linda Perry, schalt wereldwijd door de speakers van menig homocafé. 'Beautiful' is een *power ballad* waarin de noodzaak tot zelfacceptatie met hoge uithalen wordt bezongen. Ook deze zaterdag zal 'You are beautiful / No matter what they say / Words can't bring you down' ongetwijfeld weer over de Amsterdamse grachten klinken, als de jaarlijkse Canal Pride rondvaart, de botenoptocht die is uitgegroeid van de viering van het bestaan van homoseksuelen tot een feest voor iedereen die de heteronorm beu is.

TEKST TEKST ESMA LINNEMANN EN IVO VAN WOERDEN
ILLUSTRATIE PIETER VAN EENOOGE

'Het zijn vaak geen traditionele protestnummers in traditionele zin, soms zijn ze ronduit campy, maar voor veel homo's betekent muziek echt iets.'

SLACHTOFFERS VAN ORLANDO

'Ik spreek op gay parades en manifestaties over de hele wereld, en steeds hoor ik weer dezelfde nummers,' zegt Boris Dittrich, oud-politicus en *LGBT-advocacy director* van Human Rights Watch. 'Gisteren nog was het *Freedom* van George Michael. En overall waar ik kom hoor ik "I Will Survive" van Gloria Gaynor. Iedereen zingt mee.'

Dittrich verbaast zich over de kennelijk universele soundtrack die elk LHBT-evenement luister bijzet. 'Het zijn vaak geen protestnummers in de traditionele zin van het woord, soms zijn de nummers ronduit campy, maar voor veel homo's betekent muziek echt iets. De muziek maakt onderdeel uit van een collectieve identiteit.'

Dit jaar is muziek van extra belang nu de sfeer gespannen is. 'Ik hoor het veel sinds ik in Amsterdam ben, mensen die zich afvragen of het

wel veilig is met al die aanslagen,' zegt Dittrich. 'Ik zie mensen weer langzaam in de kast kruipen, geïntimideerd door terrorisme, en door het bloedbad in Orlando.' Geweld tegen homo's, transgenders en travestieten is in aan de orde van de dag. In maar liefst 80 lidstaten van de VN is homoseksualiteit nog altijd verboden. De massamoord in Orlando, door velen beschouwd als een terroristische aanslag, heeft de verhoudingen tussen LHBT's en moslimgemeenschappen op scherp gezet.

Niet alleen Christina Aguilera sublimeert haar woede over Orlando in muziek, ook conculega Jennifer Lopez brengt drie weken na de schietpartijen een eerbetoon aan de slachtoffers van Orlando met 'Love Make the World Go Round'. Geen contemplatieve gospel of powerballad, maar een poppy eurohouse-nummer, in samenwerking met rapper Lin-Manuel Miranda: 'Those who hate us and fear us, can not keep us down / Cause we hear in our heartbeat a beautiful sound'. 'Love Make the World Go Round' klinkt in een

willekeurig oor wellicht onbeduidend en mierzoet. Maar de narratief van het dansnummer is allerm minst onbeduidend voor de doelgroep. 'Ik houd van dit nummer,' schrijft ene Taylor Proffer onder de video van Lopez' nummer op YouTube. 'Als zestienjarige lesbienne die leeft met homofobe ouders, krijg ik tranen van vreugde van dit nummer. Ik moet aanhoren dat we walgelijk en duivels zijn, dus dan maakt dit mijn dag goed.'

HOMOHAAT BEZWEREN

Muziek speelt een niet te onderschatten rol in de emancipatie van homoseksuelen en transgenders, concluderen wetenschappers die zich professioneel bezighouden met de LHBT-beweging. 'Muziek heeft de kracht om mensen bij elkaar te brengen die door hun achtergrond gestigmatiseerd of geïsoleerd zijn. Dat geldt specifiek voor de LHBT-gemeenschap, omdat zij door hun seksuele identiteit vaak geen aansluiting vinden bij de normatieve heteroseksuele cultuur,' zegt Graig Jennex, een Amerikaanse wetenschapper aan de McMaster University in Toronto, Canada, die is gespecialiseerd in *gay anthems*. Het zijn niet alleen eigentijdse zangers die de homohaar bezwe-

'Ik krijg tranen van vreugde van "Love Make the World Go Round". Ik moet aanhoren dat we walgelijk en duivels zijn, dus dan maakt dit mijn dag goed.'

ren met poppy melodieën. 'Muziek wordt al bijna een eeuw ingezet in de strijd voor gelijke burgerrechten voor LHBT's,' stelt Jennex. 'In de geschiedenis zie je vele voorbeelden van minderheden die met samenzang hun collectieve bewustzijn versterkten. In de gospelmuziek zie je bijvoorbeeld de antifoon: een koor dat in zang reageert op de predikant. Gay anthems zijn eigenlijk niet anders.' Soms zijn de boodschappen van de gay anthems subtiel; maar weinig mensen weten dat de Engelse zanger Labi Siffre in 'Something Inside So Strong' niet alleen ellende van Zuid-Afrikaanse apartheid, maar ook zijn eigen worsteling met homoseksualiteit bezingt. Sommige gay anthems zijn zo over de top dat ze gestript lijken van betekenis. Zoals de Zweedse megahit 'I'm Too Sexy (For My Shirt)' waarbij de schaars geklede zanger van Right Said Fred

zingt dat hij te sexy is voor alles en iedereen, zelfs voor zijn eigen kat. Maar of het opperste ernst of ernstige ironie betreft: altijd staat de muziek in dienst van seksuele diversiteit. Waarom is muziek een zo belangrijk wapen tegen onderdrukking? En wat zijn de ingrediënten van een meeslepend gay anthem?

ALLIANTIE MET HETEROVROUWEN

UvA-socioloog en homo-veteraan Mattias Duyves wijst naar de Duitse Weimarrepubliek als beginpunt van de muzikale geschiedenis van LHBT's. 'In de jaren twintig van de vorige eeuw ziet "Das Lila Lied" het licht. "Das Lila Lied" kwam voort uit een gay scene die opbloede dankzij de inspanningen van arts en seksuoloog Magnus Hirschfeld.' Deze wetenschapper had de vaste overtuiging dat wetenschappelijk onderzoek de weg zou vrijmaken

GAY PRIDE GAY PRIDE GAY PRIDE GAY PRIDE GAY

Een eeuw lang homo-strijdlieiders. Van strijd en overleving, van trots en plezier, van verlangen en verzet. Zing!

1920's

1920 – Kurt Schwabach & Mischa Spoliansky's 'Das Lila Lied', het lijflied voor homo's en lesbiennes in Berlijn.

1930's

1939 – 'Somewhere over the Rainbow' door Judy Garland, die na WOII uitgroeide tot gay icoon (net als de regenboog).

1940's

1970's

1977 – 'I Was Born This Way' van Carl Bean is het eerste gay anthem in de Amerikaanse Billboard-hitlijst.

1977 – De Zangeres Zonder Naam zingt 'Luister Anita', tegen de antihomo-activiste Anita Bryant.

1978 – De onbekende Gloria Gaynor zingt 'I Will Survive', dat zou uitgroeien tot de nummer 1 gay anthem.

1978 – 'YMCA' van The Village People is geschreven door de enige hetero in de groep, die het niet gay bedoelde.

1978 – 'Glad to Be Gay' (gezongen door een hetero) is het officiële gay anthem van het Verenigd Koninkrijk.

1978 – 'You Make Me Feel (Mighty Real)' van Sylvester wordt de *cornerstone of gay disco* genoemd.

1980's

1980 – Nog zo'n 'gay diva': Diana Ross. 'I'm Coming Out' is, om duidelijke redenen, een klassiek gay anthem.

'De homogemeenschap identificeert zich met de worstelingen die Judy Garland zelf had: van vele mislukte huwelijken tot drugsverslaving.'

voor acceptatie van homo's. Hirschfeld hield conferenties over homoseksualiteit en inspireerde de in Berlijn gevestigde muzikanten Mischa Spoliansky en Kurt Schwabach tot de compositie van 'Das Lila Lied', dat al snel het lijflied werd voor homo's en lesbiennes in Berlijn: 'Wir sind nun einmal anders als die Andern / die nur im Gleichschritt der Moral geliebt, neugierig erst durch tausend Wunder wandern / und für die's doch nur das Banale gibt.'

Mattias Duyves: 'De oprukkende nazi's maakten een einde aan de liberale geest die door Berlijn waaide. Magnus Hirschfeld moest vluchten, zijn wetenschappelijke boeken over homoseksualiteit werden op de brandstapel gegooid. Na de Tweede Wereldoorlog gingen gays zich identificeren met de burgerrechtstrijd van zwarten in de Verenigde Staten. Billy Holiday werd immens populair. Het ook door Holiday bezongen, maar door de Joodse componist George Gershwin geschreven lied "The Man I Love", werd dé treurzang van homoseksuele verlangens: "Someday he'll come along / The man I love / And he'll be big and strong / The man I love".'

Gay anthem-specialist Graig Jennex ziet een flinke alliantie tussen 'sterke' heterovrouwen

en gay mannen. 'Veel homo's adoreren Judy Garland, die zich net als Madonna liet omringen door een gay entourage van dansers en visagisten. Garland groeide na de Tweede Wereldoorlog uit tot gay icoon. Vooral witte rijke homo's hoorden in de door haar gezongen "Over the Rainbow" het verlangen naar een betere, toleranter wereld. De regenboogvlag werd dankzij dit lied een belangrijk symbool van de homogemeenschap. En ze identificeren zich met de worstelingen die Garland zelf had: van vele mislukte huwelijken tot drugsverslaving.' Op 27 juni 1969, de dag van de begrafenis van Garland, begonnen tevens de Stonewall-rellen op Christopher Street, de grootschalige protesten tegen aanhoudende politie-invalen in New Yorkse gay bars. Jennex: 'Sommigen zien de samenkomst van de begrafenis en de rellen als zuiver toeval. Maar

voor de meeste homo's is Judy Garland nog steeds de frontvrouw van hun strijd.'

BORN THIS WAY

Toch zijn het vooral zwarte artiesten geweest die grote gay anthems zongen. En het genre dat dit allemaal mogelijk maakte was disco, een muziekstijl die de soundtrack vormde voor de sociale strijd van minderheidsgroepen in grootstedelijk Amerika: Latino's, African-Americans, transgenders, travestieten en gays. Deze groepen ontmoetten elkaar in de discotheek, een vrijplaats voor mensen die de heersende norm wilden ombuigen. De eerste platenbaas die een openlijk gay anthem durfde uit te brengen, was Motown-richter Berry Gordy. Eerder produceerde Gordy monsterhits voor The Supremes en The Marvelettes met steeds hetzelfde typische Mo-

town-geluid: strakke snaredrum, een tamboerijn en een melodieuze baslijn. Maar nu had Gordy iets anders nodig om een hit te scoren: strijkers, Rhodes-toetsen, een vette beat en een gospelstem. Dat werd dan ook de formule voor 'I Was Born This Way', een nummer dat onverbloemd *gay pride* bezingt en de geschiedenis inging als het eerste gay anthem dat in 1977 een notering kreeg op de Amerikaanse Billboard-hitlijst. De zanger was Carl Bean, een armoedige artiest uit Baltimore die wegens zijn homo-identiteit al op zijn veertiende een zelfmoordpoging had gedaan. 'I Was Born This Way' werd het keerpunt in Carl Beans leven, de catharsis van zijn pijn en die van vele anderen: 'I'm walking through life / in nature's disguise / You laugh at me / And you criticize / 'Cause I'm happy, carefree and gay (yes I'm gay) / And no fault, it's a fact: I was born this way'. 'I Was Born This Way' werd een enorme clubhit – bijzonder, omdat Motown veel conservatieve luisteraars had. Het maakte ook de weg vrij voor vele nieuwe gay anthems; het jaar daarop kwam de discoknaller 'YMCA' uit, bezongen door The Village People, die met hun flamboyante 'mannelijke' pakjes (politie-uniformen, indiaan-, mijnwerker- en cowboy-

'I Was Born This Way' werd het keerpunt in het leven van Carl Bean, een zanger die wegens zijn homo-identiteit al op zijn 14de een zelfmoordpoging had gedaan.

outfits) tegemoet leken te komen aan de gemiddelde homoseksuele fantasie. Dat *Rolling Stone Magazine* in 1979 The Village People op de cover zette, betekende een absolute mijlpaal voor de LHBT-gemeenschap. 'YMCA' wordt nog altijd gedraaid in homobars en -discotheken, waarop de bezoekers meezingen en het bijbehorende dansje doen. Opvallend is dat 'YMCA' volgens Victor Willis, de schrijver, frontman en enige hetero van het gezelschap, helemaal geen gay-nummer is. 'Ik schreef het om de jongerencultuur in New York te beschrijven. Het heeft niets met homoseksualiteit te maken, het is een universeel lied,' zegt hij in een interview met 3 News.

DIVA-ADORATIE

Een ander nummer uit 1978 dat officieel niet over de strijd van homoseksuelen gaat, is tot

op de dag van vandaag het meest gezongen gay anthem over de hele wereld. De tot dan toe relatief onbekende zangeres Gloria Gaynor uit New Jersey zingt over verbittering én veerkracht na een relatiebreuk: 'At first I was afraid, I was petrified / Kept thinking I could never live without you by my side / But then I spent so many nights thinking how you did me wrong / And I grew strong, And I learned how to get along...'. Voor disco-begrippen was 'I Will Survive' een opmerkelijk eenvoudige productie: geen achtergrondkoor, geen speciale effecten. Toch stroomden de dansvloeren vol bij de eerste klanken van het intro in de stijl van homopianist Liberace. 'I Will Survive' verkocht meer dan 14 miljoen exemplaren en staat op de vijftiende plek van de lijst van best verkochte singles ooit. Alhoewel het lied hartezeer en

1984 – 'Smalltown Boy' van Bronski Beat gaat over homofobie in de Britse maatschappij.

1984 – Frontman Freddie Mercury verscheen in travestie in Queens niet mis te verstane 'I Want to Break Free'.

1986 – 'Don't Leave Me This Way' van de Communards. Strijdlid tegen aids (ook al in 1977, door Thelma Houston).

1990 – 'Freedom!', een hit van de door vele gays en vele argeloze meisjes aanbeden George Michael.

1990 – Labi Siffre bedoelt 'Something Inside So Strong' niet alleen als Zuid-Afrikaans anti-apartheidslied.

1991 – 'I'm Too Sexy (for My Shirt)' van Right Said Fred wordt (ernst of ernstige ironie?) een Zweedse megahit.

1992 – 'Supermodel (You Better Work)' van drag queen RuPaul is én een mainstream én een gay scene-succes.

2002 – Christina Aguilera's 'Beautiful' is geschreven door 4 Non Blondes-frontvrouw en lesbienne Linda Perry.

2011 – 'Born This Way' van Lady Gaga is een moderne echo van Carl Beans hit uit 1977.

‘Voor gays in een uiterst conservatieve omgeving is het nog steeds makkelijker om zich eerst te identificeren met seksueel bevrijde sterke vrouwen als Aguilera.’

egopijn bezingt, is het de strijdlust en de overlevingsdrang waardoor de LHBT-gemeenschap het omdoopte tot gay anthem. Het nummer kreeg een trieste, diepere betekenis toen begin jaren tachtig de aids-epidemie over Amerika en Europa trok, en doodsbange bezoekers van gaybars luidkeels meezingen: ‘Oh no, not I, I will survive / For as long as I know how to love, I know I’ll stay alive’.

Craig Jennex: ‘Lange tijd vertolkten vrouwen gevoelens die door gays niet bezongen of besproken konden worden; Gloria Gaynor is daarvan het sterkste voorbeeld. Veel homo’s identificeren zich met sterren als Madonna en Cher; uit mijn onderzoek blijkt dat het voor gays in een uiterst conservatieve omgeving nog steeds makkelijker is om zich eerst te identificeren met seksueel bevrijde sterke vrouwen als Katy Perry, Kesha of Christina Aguilera. Er is de laatste tijd meer discussie over: waarom dwepen LHBT’s nog zo met heteroseksuele zangeressen, we kunnen nu toch zelf zingen over onze gevoelens? Maar diva-adoratie is zo diep ingebakken in de homo-gemeenschap, ik denk dat het nooit zal verdwijnen.’

LUISTER, ANITA

Een diva van eigen bodem die een belangrijke rol speelde in de Nederlandse geschiedenis van gay anthems is de onvolprezen Zangeres Zonder Naam. Zij schreef in 1977 het nummer ‘Luister Anita’. Ze refereerde aan de Amerikaanse zangeres en activiste Anita Bryant, die in dat jaar de felle campagne Save Our Children voerde met als doel homo’s te weren als leraren, en gelijke rechten van homo’s op te heffen. ‘Beste vent hou gerust van je vriend / En strijd voor je rechten / Desnoods ervoor vechten / Waar ze jou van beschuldigt, heb jij niet verdiend’. Volgens Thijs Bartels, auteur van *Dansen op het homomonument* en een van de samenstellers van de *Homo-encyclopedie*, had ‘Luister Anita’ een enorme impact: ‘Dat juist de Zangeres Zonder Naam voor homo’s opkwam, zorgde dat haar volkse hetero-publiek ineens ook

moest nadenken over homoseksualiteit.’ UvA-socioloog Mattias Duyves herinnert zich nog een ander gay-fenomeen van Nederlandse bodem uit 1979: ‘Gooi Van Agt het raam uit’, van punkbank Tedje en de Flikkers: ‘Vrouwen en flikkers moeten hun bek houden / Gezinnettes blijven natuurlijk heilig / De juut en het leger worden alsmat sterker / Want je bent een stomme rechtse lul’.

‘We waren eigenlijk heel erg boos over hoe er met homo’s werd omgegaan,’ memoreert zanger en bassist Marty van Kerkhof, inmiddels van pensioengerechtigde leeftijd. ‘Premier Dries van Agt vonden we een vreselijke man. Heel conservatief. We preekten met onze muziek niet voor eigen parochie: homo’s hadden niet veel op met punk. Ons publiek bestond meestal uit de plaatselijke bevolking van Zoutelande tot Delfzijl.’ Tedje en de Flik-

kers choqueerden het publiek door uitdagende shows op te voeren. En ze haalden het nieuws door te protesteren tegen Sony, omdat die hun ‘schunnige’ platen niet wilden uitbrengen. Zo droegen ze bij aan de discussie over homoseksualiteit. De band liet zich inspireren door de Engelse Tom Robinson Band, die eveneens in 1979 het nummer ‘Glad to Be Gay’ uitbracht. Dat nummer wordt beschouwd als het officiële gay anthem van het Verenigd Koninkrijk: ‘Read how disgusting we are in the press / Telegraph, People and Sunday Express / Molesters of children, corruptors of youth / It’s there in the paper, it must be the truth’. De tekst van ‘Glad to be Gay’ was een aanklacht tegen de heersende moraal, maar vreemd genoeg niet gezongen door een vertegenwoordiger van de ‘we’ uit het vers: Tom Robinson is hetero. Als je het LHBT-icoon Boy George vraagt, zoals de Australische website News.com deed, is dat volstrekt logisch: ‘Als je als homo of lesbienne zingt over je eigen leven, dan klinkt het als een preek, mensen nemen dat niet aan. Hetero’s hebben meer overtuigingskracht.’

Ook Marty van Kerkhof denkt dat de boodschap gezongen door een heteroseksueel sterker overkomt: ‘De geloofwaardigheid van de boodschap wordt groter als iemand anders jouw problemen vertolkt.’ Zo vindt hij het ook voor de hand liggen dat anno 2016 twee latina-zangeressen een lied wijden aan de Orlando-slachtpartij: ‘De slachtoffers waren ook latino. En ach, in zekere zin zijn nichten ook een soort vrouwen. Ze hebben vaak dezelfde seksuele problemen en maatschappelijke positie.’ Mensenrechtenactivist Boris Dittrich: ‘Overal waar ik ter wereld kom, zie ik allianties tussen vrouwenbewegingen en LHBT-gemeenschappen. Als een heterovrouw op televisie zegt dat ze niet begrijpt waarom haar zoon niet mag trouwen, dan komt dat veel sterker over.’ Dit verklaart wellicht waarom Hozier, een Ierse folkzanger, zo’n hit scoorde met ‘Take Me to Church’, een protestlied tegen de hypocrisie van de katholieke kerk. Zijn clipje, waarin een homostel wordt vervolgd, ging de hele wereld over.

ALLE GENDERVARIATIES

Een genderissue dat heteroseksuelen maar niet kunnen oplossen, alhoewel David Bowie daartoe verwoede pogingen deed, is de afkeer van travestieten en transgenders. De meest revolutionaire stem voor de LHBT-gemeenschap is dan ook de Oostenrijkse Tom Neuwirth, beter bekend als Conchita Wurst. Deze

‘Ik kan die songs niet horen zonder vechtlust te voelen opborrelen, de barricade op te willen, met opgeheven hoofd en borst vooruit mijn verleden de rug toe te keren.’

travestiet won in 2014 met het niet altijd even subtiele ‘Rise Like a Phoenix’ het Eurovisie-Songfestival en bewees met haar galajurk én baard dat alle gendervariaties bestaansrecht hebben.

Publicist en transgender Mounir Samuels koppelt muziek aan de persoonlijke strijdlust. ‘De eerste stap in mijn transitie was een lied: ‘Crossroads’ van Tracy Chapman. Een nummer waarin ze zich van alle sociale banden, maatschappelijke verwachtingen en grijpgrage mannenhanden bevrijdt. Dit lied is mijn lijflied geworden. En als vier-, vijfjarig kind danste ik altijd op haar nummer ‘Talkin’ bout a Revolution’. Ik was verliefd op die stem, die ik aan een man toeschreef. Dat je als mens zo androgyn kan zijn dat zowel je stem als gezicht zowel die van een knappe man of prachtige vrouw kan toebehoren, was een openbaring voor mij. Toen ik vervolgens ook nog ontdekte dat ze lesbisch is en een witte partner heeft, was voor mij het plaatje compleet. Beide songs kan ik niet horen zonder kippenvel te krijgen, vechtlust te voelen opborrelen, de barricade op te willen gaan, met opgeheven hoofd en mijn borst vooruit mijn verleden de rug toe te keren en recht vooruit te marcheren: ‘All you folks think you run my life / Said I should be willing to compromise / I say all you demons go back to hell / I’ll save my soul, save myself’.

EEN GAY EN EEN MOSLIM

Wereldwijd, zegt Boris Dittrich, is er grote behoefte aan LHBT-protestliederen. ‘In landen als Egypte worden homo’s dagelijks opgepakt en onderworpen aan een gedwongen anale inspectie. In Rusland mag je je niet positief uitlaten over homoseksualiteit. Ik zou dit interview daar niet kunnen geven.’

In deze landen komen weliswaar bands en artiesten op die hun solidariteit uiten met de LHBT-gemeenschap, maar hun positie is kwetsbaar. De frontman van indie-band Mashrou’ Leila, populair en controversieel in het islamitische Libanon, is openlijk gay en zingt over tolerantie. Vanwege deze boodschap was Mashrou’ Leila in april dit jaar niet welkom in buurland Jordanië. In Kenia maakt de lesbische

zangeres Qat homoseksualiteit en genderissues bespreekbaar. In ‘Beautiful Soul’ zingt ze: ‘I love my fellow woman, Look! I ain’t ashamed’. Qat wordt regelmatig bedreigd. Toch kunnen deze artiesten een enorme invloed uitoefenen op het debat. Boris Dittrich: ‘Daar waar er een enorme afstand is tussen bevolking en politici, kan kunst – en in de gay-wereld muziek – de kloof dicht en de verbinding leggen tussen cultuur en ontwikkeling.’

In Nederland is die kloof niet zo groot, wat verklaart waarom er zo weinig gay anthems van eigen bodem zijn, terwijl Nederland wel kunt putten uit een enorm aanbod van homo-zangers – van Robert Long tot Paul de Leeuw en Gordon. Toch vindt Mattias Duyves het jammer dat er niet meer Hollandse strijdlieiders zijn: ‘Amsterdam was toch *Gay Capital of the World*, waarom hebben wij niet onze eigen muziek geschreven?’ Volgens hem is er nog genoeg om over te zingen. Hij ziet migratie als een bedreiging voor de acceptaties van homo’s: ‘Ga toch weg met die import van homofobie overal vandaan. Dat is een nadeel van de globalisering: alle culturen nemen hun homofobie mee en verspreiden die. Ook de gematigde islam in Europa is gevaarlijk homofob.’

Boris Dittrich heeft eerder een milde boodschap voor ogen: ‘Wat mij stoort, is hoe rechtse partijen, die zelden oprecht betrokken zijn bij de sociale strijd van mijn gemeenschap, een wig drijven tussen moslims en LHBT’s. Dat moeten wij niet laten gebeuren. Er zijn problemen voor immigranten: vooral in de Marokkaanse en Turkse gemeenschap is het soms erg moeilijk om uit de kast te komen. Maar we zouden gezamenlijk de strijd aan moeten gaan voor betere rechten van LHBT’s.’

Is het ideale gay anthem voor 2016 dan een duet tussen een gay en een moslim?

Dittrich denkt lang na, een zuinige glimlach verschijnt op zijn gezicht. ‘Dat zou wel een sterke boodschap zijn, ja.’

Luister via vn.nl/gayanthem naar onze *spotifylist* vol gay liedjes.

2020's

2014 – Songfestivalwinnaar Conchita Wurst (*Rise like a Phoenix*) treedt op met galajurk én baard.

2016 – Drie weken na Orlando: Jennifer Lopez & Lin-Manuel Miranda met *Love Make the World Go Round*.

2016 – Christina Aguilera's *Change* komt drie dagen na de massamoord in Orlando uit.

2013 – De clip bij het folkzanger Hoziers protestlied *Take Me to Church* gaat over een vervolgd homostel.

